

Ústna forma internej časti maturitnej skúšky: **SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA**

Školský rok: 2022/2023

Zadanie číslo	Úloha číslo	Úloha	Tematické zameranie úloh
1.	1.	Slohotvorný proces	Objektívne a subjektívne štýlotvorné činitele
	2.	Staroveká literatúra	Staroveké literárne pamiatky, osobitosti daného literárneho obdobia, epos ako literárny žáner
2.	1.	Spracovanie informácií, informačné zdroje	Rámcové časti odborných kníh, bibliografický záznam
	2.	Teória literatúry	Literárne druhy a žánre, umelecké prostriedky
3.	1.	Lexikológia	Sémantický trojuholník, slovo ako jazykový znak, význam slova, členenie slovnej zásoby
	2.	Antická literatúra	Osobitosti antickej drámy, analýza diela Antigona
4.	1.	Vznik a vývin európskych jazykov	Slovenčina v systéme jazykov, definícia pojmov súvisiacich s vývinom jazyka
	2.	Humanizmus a renesancia	W. Shakespeare - život a dielo, analýza diela Hamlet, porovnanie charakteristických znakov stredovekej a renesančnej literatúry
5.	1.	Jazyk ako systém	Vysvetlenie pojmov, funkcie jazyka, jazykové roviny a jazykovedné disciplíny
	2.	Prechod od romantizmu k realizmu	Komediálne žánre drámy - J. B. Poqueline Moliére - Lakomec (charakterový typ postavy), J. Palárik - Zmierenie (národný a historický kontext)
6.	1.	Zvuková rovina jazyka	Vysvetlenie pojmov (fonéma, hláska, graféma), rytmický zákon, znelostná asimilácia
	2.	Romantizmus a realizmus v kontexte svetovej a slovenskej literatúry	Porovnanie období, tvorba najvýznamnejších predstaviteľov, analýza diela A. S. Puškin - Kapitánova dcéra
7.	1.	Prozodické vlastnosti reči	
	2.	Avantgardné literárne smery	Vznik a vývin v medzivojnovom období (expresionizmus, dadaizmus, surrealizmus)
8.	1.	Prozaický text	Rozbor prozaického textu s autorskou rečou, priamou rečou, uvádzacími vetami, rozdiel medzi uvádzacou vetou a scénickou poznámkou

	2.	Umelecké spracovanie 1. svetovej vojny v próze medzivojnového obdobia	Predstavitelia a tvorba autorov stratenej generácie, analýza literárneho diela E. M. Remarque - Na západe nič nové
9.	1.	Formy národného jazyka	Vysvetlenie pojmov - národný jazyk, cieľový jazyk, úradný jazyk, jazyková norma, štandardná, subštandardná forma národného jazyka
	2.	Americká literatúra po roku 1945	Vývinové tendencie - vojnový román, beat generation, postmoderna, analýza románu Kto chytá v žite
10.	1.	Lexikológia ako jazykovedná disciplína	Štylové rozvrstvenie slovnej zásoby
	2.	Dráma po roku 1945	Znaky existencializmu, absurdnej drámy, špecifiká drámy vo svetovej a slovenskej literatúry, analýza diela I. Bukovčan - Kým kohút nezaspieva
11.	1.	Obohacovanie slovnej zásoby	Spôsoby tvorenia slov, vysvetlenie pojmov - aktívna a pasívna slovná zásoba, univerbizácia, multiverbizácia
	2.	Literárna moderna	Tvorba tzv. prekliatych básnikov, umelecké smery - parnasizmus, symbolizmus, dekadencia
12.	1.	Slovná zásoba z historického hľadiska	Vysvetlenie pojmov - archaizmy, historizmy, neologizmy, viacvýznamovosť slov
	2.	Baroková literatúra	Hugolín Gavlovič - život a dielo v kontexte literatúry, analýza diela - Valaská škola mravúv stodola, znaky sylabickej prozódie
13.	1.	Morfológia	Slovné druhy a gramatické kategórie
	2.	Slovenský literárny romantizmus	Literárny a spoločenský kontext literárneho obdobia, spracovanie témy lásky k žene a lásky k vlasti v diele J. Kollár - Slávy dcera a A. Sládkovič - Marína
14.	1.	Vznik a vývin spisovnej slovenčiny	Základné kodifikácie spisovného slovenského jazyka, platné kodifikačné príručky pre slovenský jazyk
	2.	Štúrovská generácia básnikov	Samo Chalupka v literárnom a spoločenskom kontexte, analýza diela Mor ho!
15.	1.	Syntaktická rovina jazyka	Vetné členy a druhy syntaktických skladov
	2.	Jánošíkovská tematika v tvorbe štúrovských básnikov	Tvorba Janka Kráľa a Jána Bottu v literárnom a historickom kontexte, analýza diel J. Kráľ - Zakliata panna vo Váhu a divný Janko, J. Botto - Smrť Jánošíkova
16.	1.	Modalita a členitosť viet	Delenie viet podľa členitosti a modálnosti
	2.	Slovenský literárny realizmus	Charakteristika literárneho obdobia, najvýznamnejší predstavitelia, tvorba P. O. Hviezdoslava
17.	1.	Vetná syntax	Druhy viet podľa zloženia, typy súvetí.
	2.	Martin Kukučín v literárnom kontexte	Charakteristika tvorby M. Kukučina, analýza diel Keď báčik z Chochoľova umrie, Dom v stráni
18.	1.	Jazyková komunikácia	Vysvetlenie termínu komunikácia, typy komunikácie, komunikačný reťazec, efektívnosť komunikácie
	2.	Pluralitný charakter slovenskej medzivojnovkej poézie	Porovnanie katolíckej moderny a nadrealizmu (predstavitelia a ich tvorba)
19.	1.	Rozprávací slohový postup	Rozprávanie ako slohový postup a slohový útvar, epické žánre rozprávacieho slohového postupu

	2.	Božena Slančíkova Timrava v literárnom kontexte	Charakteristika tvorby B. S. Timravy, analýza novely Ťapákovci
20.	1.	Modifikácia vetnej stavby	Polovetné konštrukcie, špecifické vetné konštrukcie a ich uplatnenie v texte
	2.	Jozef Gregor Tajovský v literárnom kontexte	Charakteristika tvorby J. G. Tajovského, analýza diel Statky-zmätky, Maco Mlieč
21.	1.	Nadvetná syntax	Predmet nadvetnej syntaxe, typy konektorov, slovosled vo vete
	2.	Rozprávač v literárnom texte	Kategória rozprávača, jeho funkcia, typy rozprávačov
22.	1.	Vecná a umelecká literatúra	Rozdiel medzi vecnou a umeleckou literatúrou z formálnej a obsahovej stránky, výrazové prostriedky v texte
	2.	Slovenská literárna moderna	Charakteristika obdobia, symbolizmu ako literárneho smeru, tvorba Ivana Kraska
23.	1.	Slohové postupy	Vysvetlenie termínu, typy slohových postupov a ich slohových útvarov, hybridizácia jazykových štýlov
	2.	Vitalizmus a neosymbolizmus v medzivojnovnej poézii	Porovnanie tvorby básnikov J. Smreka a E. B. Lukáča
24.	1.	Získavanie a spracovanie informácií	Spôsoby získavania a spracovania informácií, informačné zdroje
	2.	Sociálno-psychologický realizmus v slovenskej medzivojnovnej próze	Zobrazenie dedinského človeka v dielach Jozef Mak a Živý bič
25.	1.	Opisný slohový postup	Opis ako slohový postup a slohový útvar, druhy opisu, rozdiel medzi opisom a charakteristikou
	2.	Lyrizovaná próza v medzivojnovnej literatúre	Charakteristické znaky prózy naturizmu, predstavitelia slovenského naturizmu, analýza diela Drak sa vracia
26.	1.	Neohybné slovné druhy	Neohybné slovné druhy a ich štylistické využitie
	2.	Milan Rúfus v literárnom kontexte	Život a dielo Milana Rúfusa
27.	1.	Druhy životopisu v jednotlivých komunikačných situáciách	Porovnanie štruktúrovaného životopisu s beletrizovaným
	2.	Miroslav Válek v literárnom kontexte	Život a dielo Milana Rúfusa
28.	1.	Jazykový štýl	Vysvetlenie termínu jazykový štýl, druhy jazykových štýlov a ich žánre
	2.	Protitotalitná literatúra po roku 1945	Vysvetlenie termínu protitotalitná literatúra, život a dielo Ladislava Mňačka, analýza diela Ako chutí moc
29.	1.	Rečnicky štýl	Znaky rečnického štýlu, žánre, fázy tvorenia rečnického prejavu a osobitosti rečnického prejavu
	2.	Slovenská próza po roku 1945	Analýza novely A. Bednára Kolíska v kontraste s požiadavkami metódy socialistického realizmu
30.	1.	Výkladový slohový postup	Charakteristika výkladového slohového postupu, žánre výkladového slohového postupu a ich štylistické využitie, porovnanie výkladu a úvahy
	2.	Vývinové tendencie prózy po roku 1945	Výdobytky moderných literárnych smerov v súčasnej slovenskej literatúre (postmoderna, nový román, existencializmus, magický realizmus)

